

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Економіка сільських територій»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	051 Економіка освітньо-професійна програма Економіка місцевого розвитку
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр.
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 90 год. Кількість кредитів – 3,0
Мова(и) викладання	державна
ННІ кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та МЕН
Контактні дані розробника(ів)	Викладач: Медвідь Вікторія , д.е.н., професор Контакти: ауд. 420 (навчальний корпус № 4) viktoriiia.medvid@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/medvid-viktoriya-yuriyivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	поглиблення знань та навиків щодо аналізу сучасного стану соціально-економічного розвитку сільських територій, виявлення диспропорцій у розвитку їхньої елементної бази та розробка заходів з їх подолання та сталого розвитку.
Компетентності	загальні: ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. спеціальні (фахові): СК 6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси. СК 7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання. СК 8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень. СК 10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем. СК 13 - Здатність здійснювати еколого-економічну оцінку сталого розвитку території на основі відповідних індикаторів та розробляти методичний інструментарій для економічного обґрунтування оптимальних напрямків соціально-економічного розвитку сільських територій.
Результати навчання	ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності. ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів. ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики. ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень. ПРН 17. Здійснювати еколого-економічну оцінку сталого розвитку території на основі відповідних індикаторів та

	розробляти методичний інструментарій для економічного обґрунтування оптимальних напрямків соціально-економічного розвитку сільських територій.
Методи навчання	<p>1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи: <i>лекція, розповідь-пояснення, бесіда;</i> наочні методи: <i>ілюстрування; демонстрування;</i> практичні методи: <i>вправи; практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді;</i></p> <p>2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності методи формування пізнавальних інтересів: <i>створення ситуацій інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.</i></p> <p>3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи: <i>дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, кейс-метод, «Мозковий штурм».</i> комп'ютерні і мультимедійні методи: <i>використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</i></p> <p>4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю: <i>опитування, бесіда, доповідь;</i> методи письмового контролю: <i>письмове виконання практичних завдань, самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.</i></p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Вступ до курсу «Економіка розвитку сільських територій»</p> <p>Тема 2. Трудові ресурси села</p> <p>Тема 3. Розвиток соціальної сфери села</p> <p>Тема 4. Економічна база розвитку сільських територій України</p> <p>Тема 5. Розвиток малих форм господарювання на селі та несільськогосподарських видів діяльності</p> <p>Тема 6. Кооперативні формування у сільській місцевості: поняття, види, функції.</p> <p>Тема 7. Розвиток сільського зеленого туризму.</p> <p>Тема 8. Діагностика еколого-економічного стану сільських територій</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання. Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є: розв'язування тестів; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної роботи; реферати; презентації. Форма семестрового контролю –екзамен.
Політика навчальної дисципліни	<p>1. Академічна доброчесність Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі</p>

	<p>використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>2. Академічна мобільність</p> <p>Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої/ міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>3. Неформальна/інформальна освіта</p> <p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>4. Дедлайни та перескладання</p> <p>Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Передумовою для вивчення дисципліни є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей при вивченні таких дисциплін як: «Економічний аналіз та прогнозування», «Економіка місцевого розвитку».</p>
<p>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Презентації, відеоролики</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Основні:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегічні напрями сталого розвитку сільських територій на період до 2030 року / [Лупенко Ю.О., Малік М.Й., Булавка О.Г. та ін.]; за ред. Ю.О. Лупенка. К. : ННЦ ІАЕ, 2020. 60 с. 2. Лазарева О. В. Соціально-економічний розвиток сільських територій : навч. посіб. / О. В. Лазарева. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 128 с. 3. Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах: корисні поради та кращі практики: посібн. для місцевої влади та бізнесу. URL: MER_2021_WEB.pdf

4. Місцевий економічний розвиток: моделі, ресурси та інструменти фінансування: практич. посіб. URL: <http://surl.li/mwukb>.

5 Корінець Р. Сільський розвиток: посіб. для фахівців з аграрного та сільського розвитку територіальних громад. URL: <http://surl.li/ljrsj>

Допоміжні:

1. Інструменти розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації влади / За заг. ред. доктора наук з державного управління, професора, Заслуженого юриста України В. М. Олуйка; Програма Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні». – Київ: Ваіте, 2017. 432 с.

2. Бізнес-модель розвитку сільських територій України / В. Чемерис, В. Душка, В. Максим та ін. Agricultural and Resource Economics. 2019. Т. 5. Вип. 1. С. 154-176.

3. Горлачук В.В., Кузьменко О.Б., Яремко Ю.І., Лазарєва О.В. та ін. Розвиток сільських територій : монографія / за ред. В.В. Горлачука. Миколаїв : Іліон, 2015. 382 с.

4. Шебештьєв Є. Складові розвитку сільських територій. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. Випуск 35/2022. URL: [686-Article Text-1249-1-10-20230203.pdf](https://www.lviv.ua/ua/1249-1-10-20230203)

5. Газуда Л.М., Готра В.В. Напрями розвитку сільських територій України в сучасних умовах. Науковий вісник Ужгородського Університету 2022. URL: [266510-Текст статті-614963-1-10-20221102.pdf](https://www.uzh.edu.ua/ua/266510-Текст-статті-614963-1-10-20221102)

6. Готра В.В. Вплив процесу децентралізації на розвиток сільських територій. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. 2021. Вип. 1. С. 30-37.

7. Про планування територіальної інфраструктури сільської місцевості// Проект Закону України. URL: <http://www.google.com.ua/url?url=http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/w>

Інформаційні ресурси:

1. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

2. Портал «ПроРозвиток». URL: [Про розвиток – Інструменти економічного розвитку територій \(prorozvytok.com\)](http://prorozvytok.com)

3. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/>

4. План відновлення України. URL: <https://recovery.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

6. Мережа аналітичних центрів України. Офіційний веб-портал. URL: <http://www.intellect.org.ua>

7. Розвиток сільських територій і угода з ЄС. URL: <https://eu-agreement.ed-era.com/b7/p4>.

8. Мертві села України: рейтинг регіонів за кількістю вимираючих сіл. URL: <https://zemliak.com/reityngy/1389-mertvi-sela-ukrajini-reyting-regioniv-za-kilkisty-vimirayuchih-sil-spiski>